

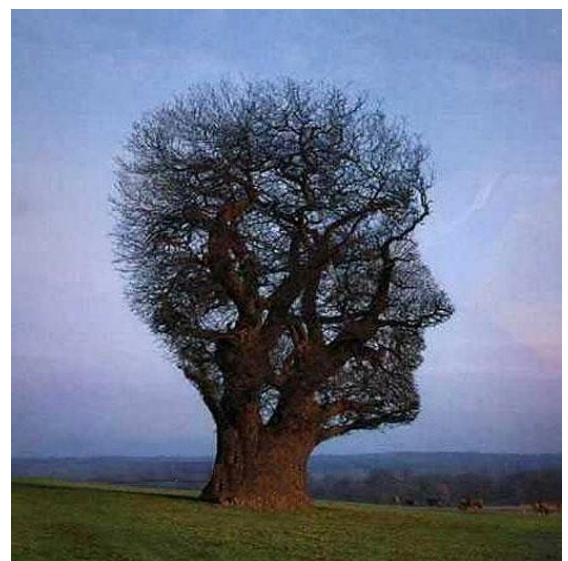
Tüvitekstid kui rahvust loovad tekstid

On teoseid ja tekste, mis rahvusele eriti oluliseks on saanud ning ka raamatukaantest väljaspool oma elu elavad. Rahvusliku identiteedi kujundamise seisukohalt olulisi tekste nimetatakse **tüvitekstideks**. Need tekstid on olulised ka kirjandusajaloo seisukohalt ehk teisisõnu: need kuuluvad rahva **kirjanduskaanonisse**. Tüviteksti tunnuseks on ka see, et sellest pärit motiive kasutatakse hilisemates teostes ning neile leiab vihjeid kultuurist. Kujundlikult öeldes ajab tüvitekst võrseid teisesse tekstidesse. Seega iseloomustab tüviteksti veel **intertekstuaalsus**. Tüvitekst võib seetõttu olla tuttav ka inimesele, kes seda kunagi lugenud ei ole.

Mõiste tüvitekst on metafoorne. Pane kirja tüviteksti kolm tunnust ja proovi neid kaasates selgitada tüviteksti mõistet kui metafoori.

Tüviteksti tunnused

Tüviteksti mõiste kui metafoor

Eesti kirjanduse tüvitekstid

Eesti kirjanduse tüvitekstidena on kõige sagedamini nimetatud Fr. R. Kreutzwaldi “Kalevipoega”, A. H. Tammsaare “Tõde ja õigust”, O. Lutsu “Kevadet”.

Pane kirja, kuidas on need tekstid loonud rahvust ning kuidas elavad neist pärit motiivid, laused ja tegelased väljaspool kirjandusteost ennast. Võid tuua näiteid nii teistest kirjandusteostest kui ka kultuurist ja elust üldiselt.

Teos	Kuidas on aidanud kaasa rahvusliku identiteedi kujunemisele?	Motiivid, tegelased, laused, mida kasutatakse väljaspool teost ennast
Fr. R. Kreutzwald “Kalevipoeg”		
A. H. Tammsaare “Tõde ja õigus”		
O. Luts “Kevade”		

Kalle Käsper “Eestlased” | Kes nad siis on?

Sõnasta jutu iga alaosa peaväide. Kas nõustud nende väidetega? Miks?

Peaväide	Kas nõustud?	Põhjendus
1.		
2.		
4.		
5.		

Kuidas iseloomustab loo minajutustaja eestlasi? Too tekstist näiteid.

Minu meelest on eestlased ...

Kas minajutustaja ise on eestlane? Leia nii poolt- kui vastuargumente!

JAH

EI

Kuidas alustad kirja...

	eesti keeles	inglise keeles	mõnes muus keeles
... sõbrale?			
... tuttavale?			
... võõrale?			

Avalda arvamust!

Kuidas suhtud loos esitatud väitesse, mille kohaselt lihtsalt „tere“ kirjutades välditakse silmakirjalikkust, sest kirja adressaati tegelikult ei austata? Põhjenda!

Mida armastavad eestlased
sinu arvates enim?

Millist rolli mängib riik eestlase jaoks?

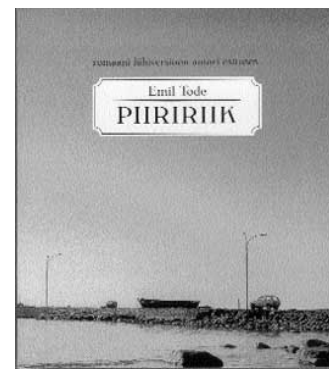
Loo minajutustaja arvates
peavad eestlased end
ühendavaks teguriks
eeskätt keelt.

Mis sinu arvates eestlasi
enim ühendab? Miks?

Emil Tode “Piiririik” (katkend) | Mis maa see on?

Loe läbi 2. ja 3. peatükk Emil Tode (kodanikunimi Tõnu Õnnepalu) romaanist “Piiririik”.

Leia vastused esitatud küsimustele, tee märkmeid ning võrdle vastuseid klassikaaslastega.

2. peatükk

Millised märksõnad
iseloomustavad katkendis
kirjeldatud maad?

Kas see maa võiks olla
Eesti? Põhjenda.

Milline meeleolu
katkendis valitseb? Mis
värvi on see maa katkendi
põhjal?

Mida võiks
sümboliseerida päike?

Mida mets?

Too näiteid aastaegade
vaheldumisest ja nende
mõjust sellele maale.
Milline aastaeg paistab
domineerivat?

Kuidas tõlgendada mõtet “**Jumal kõrgel, keiser kaugel**,” just nii öeldakse sealmail, on alati öeldud ja öeldakse seni, kuni ütlejaid on”? Kuidas seostub ütlus eesti ajalooga?

3. peatükk

Mis tähendust kannab minategelase väide, et maad, mida ta kirjeldab, ei ole olemas?

Loe esimene lõik veelkord läbi. Mis on selle lõigu kandev idee?

Millisena kirjeldab minategelane oma sünnilinna?

Mis linn see olla võiks?

Mis perioodist jutt käib?

Mille põhjal seda järeldad?

Kas ja kuidas see linn võrreldes tegevuse toimumise ajaga muutunud on?

Milline meeleolu lugedes tekib?

Analüüsi trammi kujundit. Mis trammiga seoses juhtub?

Loe läbi katkend Margit Sutropi artiklist “Kas Eesti jagab Euroopa väärtusi”?

Sõnasta loetud katkendi peamine idee ning võta iga lõigu mõte ühe lausega kokku.

Arutlege klassis järgnevate teemade üle:

Millised on Ida- ja Lääne-Euroopa erinevused? Kuidas on Eesti muutunud alates iseseisvuse taastamisest? Milline on eestlaste Euroopa-identiteet? Kas Eesti sobib oma mõtteviisiga Euroopasse?

Andrus Kivirähk "Ivan Orava mälestused. Minevik kui helesinised mäed" (katkend) |

No olid alles ajad!

Loe läbi või kuula ära esimene peatükk.

Leia tekstist tõsielulised faktid ja väljamõeldud sündmused.

Faktid	Väljamõeldised

Kuidas väljamõeldised
mõjuvad?

Mis on nende eesmärk?

Kas esimene vabariik on
sinu meelest „kuldne
ajastu“? Põhjenda!

Mõttele Eesti ajaloo peale. Nimeta ajastuid või sündmusi, mida võib pidada õitsenguks, ning selliseid, mis tõid kaasa häda ja viletsust. Kas rahval on vaja minevikust kuldseid ja raskeid aegu otsida? Miks?

fs “fs – kes ta on ja kust ta tuleb” | Kae, mida üks Lasnamäe poet endast kostab!

Loe luuletus läbi ja püüa koos kaaslastega leida vastused küsimustele, mis fortuuna teie grupile määras! Seejärel kuulake teisi ja täidke ülejäänud lahtrid.

1) Luuletuses on palju vihjeid Eesti ajaloole. Leia need. Kuidas need on mõjutanud seda, millised me oleme, milline on meie maa ja kultuur?

2) Luulemina on Eestis elav inimene. Millisena ta end ümbritsevaid inimesi iseloomustab? Kuidas ta ennast iseloomustab?

3) Leia luuletusest Eesti ühiskonnas aktuaalseid probleeme ja ühiskonnakriitilisi märkusi. Kas luuletus pakub neile lahendusi?

4) Leia luuletusest kohad, kus kirjeldatakse ümbritsevat keskkonda (loodus, ilm, kõik, mida näeme). Leia seos keskkonna ja inimeste käitumise vahel.

Chalice “Minu inimesed” |

Kes siis seda laulu ei teaks!

Chalice ehk Jarek Kasari esitas oma pala “Minu inimesed” esimest korda 2006. aastal vabariigi aastapäevale pühendatud presidendivastuvõtul. Aasta hiljem oli laul laste ja noorte laulupeo kavas.

Selle pealkiri on “Minu inimesed”. Järelikult räägib see laul inimestest. Eesti rahvast, aga siiski sellisest eesti rahvast, kellega mina hea meelega kokku puutun. Sellistest headest inimestest. Mitte halbadest, neist ei tahaks üldse rääkida.

Allikas: SL Õhtuleht, 27. veebruar 2006

Avalda arvamust!

Millised võiksid olla need inimesed, kellest autor rääkida ei tahaks?

Mis on laulu sõnum?

Kas laul on sinu arvates siiras või irooniline? Millest seda järeldad?

Kas see kirjeldab eestlasi paremini kui eelnevalt loetud luuletused? Põhjenda!

Millised võiksid olla selle laulu populaarseks saamise põhjused?

Mida ütleb see laul sinule?

Küllap mäletame, kuidas meid puudutas 2006. aastal Eesti Vabariigi aastapäeva aktusel muusik Chalice'i (*alias* Jarek Kasari) "Minu inimesed". Oleme koos seda laulnud aasta hiljem üldlaulupeolgi. Aga see ei tohiks ju jääda ainult lauluks. Sest kõik siin Eestis algab ja lõpebki inimestega, o m a inimestega.

Allikas: Postimees, 19. juuni 2012

Mida tahab Rein Veidemann öelda lausega "Sest kõik siin Eestis algab ja lõpebki inimestega, o m a inimestega"?

Kes võiksid Eestis olla oma inimesed?

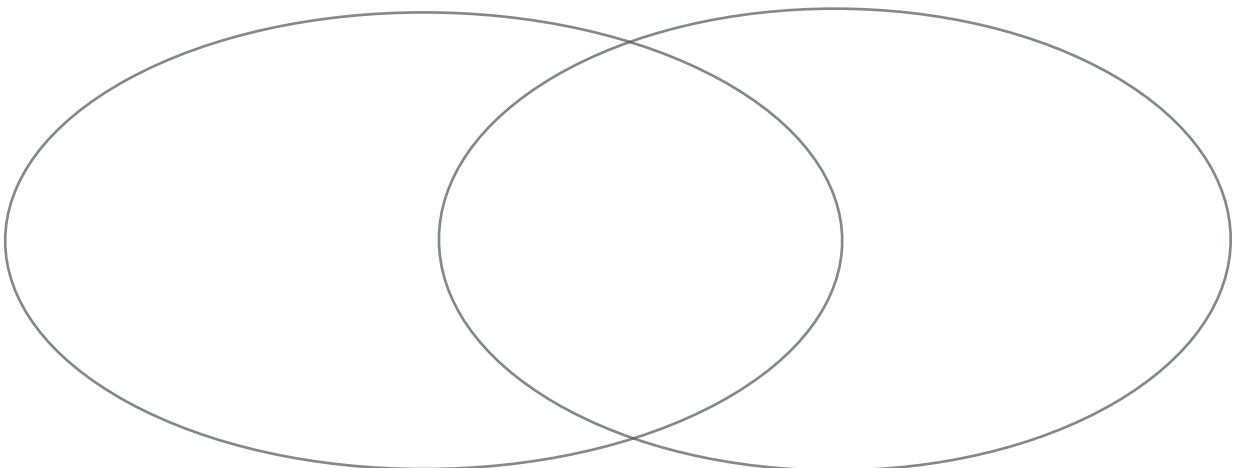
„Eesti asi on sega-asi. Nii saan aru alles nüüd. Siit on palju rahvusi läbi käinud ja palju on paigale jäänud. Maa ja keel teevad eestlaseks, ei veri, ei asi, ei vara, ei au. Eestlasel pole au veel õieti olemas. Au ei käigi rahvuste järgi. Mingit erilist ja teistest erinevat au ei saa eestlastel ega mis tahes teisel rahvusel olla. Inimesest algab ja inimesega lõpeb kõik.“

Ene Mihkelson "Ahasveeruse uni", lk 94

Kuidas sõnastaksid Ene Mihkelsoni romaanist "Ahasveeruse uni" pärit lõigu peamise mõtte?

Võrdle Veidemanni öeldut Mihkelsoni romaanist "Ahasveeruse uni" pärit tsitaadiga. Leia võimalikult palju sarnasusi ja erinevusi.

Maarja Kangro "Kas Eestis" | Küsija suu pihta ei lööda!

Too luuletuses esitatud situatsioonide kohta näiteid nii sellest, et Eestis on nii kui ka sellest, et ei ole nii.

	Jah	Ei
mingi vend küsis, kas eestis juuakse viina ma lõin ta maha, raisk mingi vend küsis, kas eestis kirjutatakse kirillitsas ma lõin ta maha, raisk mingi vend ütles mulle „kak dela“ ma lõin ta maha, raisk mingi vend küsis, kas eestis värvivad naised end kõvasti ma lõin ta maha, raisk mingi vend arvas, et eestis ei naerata keegi ma lõin ta maha, raisk mingi vend arvas, et eesti palgaga ära ei elaks ma lõin ta maha, raisk mingi vend arvas, et eestis ei ole shakespeare'i ma lõin ta maha, raisk mingi vend ütles, et eesti ei võida jalgpallis kunagi ma lõin ta maha, raisk		

pesin käed puhtaks, kreemitasin
ja tegin klaasikese punast veini, barolot, nagu teie, mu rahvuskaaslased
naeratasin pingevabalt ja malbelt nagu teie

aga nüüd ma tulen,
ja kui te peaksite viina jooma
ja mitte naeratama, raisk!
oi raisk!

Sõnasta luuletuse põhiidee:

Mis eesmärk on luuletuses
pidevalt korduvatel
sõnadel?

Miks tahab luulemina küsijad
ja arvavad maha lüüa?

Millisena näeb luulemina
Eesti inimest?

Mida sina sellest arvad?

Loe läbi kaks tsitaati Mihkel Muti esseest “Millest mõtleb elevant” ja vasta küsimustele.

“Kes poleks kuulnud anekdooti elevanti puuri ees seisvast eestlasest! Kui kõrval seisvad venelane, prantslane, ameeriklane jt mõtlevad normaalseid mõtteid (kui palju elevantist šnitslit saaks, kuidas elevant paaritub jne), siis eestlane mõtleb, mida elevant temast mõtleb.”

“Kui me teaksime, kui – heas mõttes – vähe teised (ka elevant) meie vastu huvi tunnevad, ei muretseks me nii palju. Samas oleks sellest kahju, sest endaga tegelemine, isegi enda kallal urgitsemine on väikerahva puhul üks võimalusi oma eksistentsi pikendada. Niikaua kui kiheleb, ollakse olemas. Nii et elevantiga on ebamugav, ilma elevantita – võib-olla hääletu hääbumine elutublides inimesetükkidena.”

Allikas: Postimees, 22. mai 2013

Kas eestlase jaoks on
oluline, millisena teda
näha? Miks?

Millise mulje üritavad
eestlased endast jätta?

Kas peaksime muretsema
selle pärast, mida meist
arvatakse? Põhjenda!

Contra “Väike eesti räim” | Ja mitte ainult kaladest!

olen väike eesti räim
pisi-pisitillu
54 korda käin
ühte räimekilo

olen väike eesti räim
kurjis euronõudeis
alamõõduline näin
olgu terve nõutäis

kuigi olen väike räim
täidan eesti paadid
enda pärast pole shame
kuulge eurotaadid

kas te'i tea et väike räim
suudab nii palju kanda
ja endast teistele anda
laulu teel

Sõnasta luuletuse idee: _____

Mida tähendab **allegooria**? Otsi kirjandusõpikutest, leksikonist või internetist definitsioon ja too üks näide.

Allegooria on.....

.....

.....

näiteks

.....

Kas “Väike eesti räim” võiks olla allegooriline? Kuidas?

Miks on luuletaja sinu
arvates valinud just räime?

Millist rolli mängib laul
eestlase identiteedis?

Millised on Eesti väiksuse
pluss- ja miinuspooled?

Elo Viiding "Eestisse! (naisluuletaja kiri kaugelt)" | Maapealne paradiis

Sooviksin kõigest südamest pühkida tolmu jalge alt ja kolida Eestisse! Seal võiksin väärikalt vananeda. Eestis peetakse minust lugu, meeskirjanikud ei sõimaks mind sootunnuste alusel. Meil siin kirjutavad arstid Päevalehes, et viis, kuidas osa naissoost olendeid elab, on kuritegelik. Eestis mind austataks vanatüdrukunagi, kuulataks lõpuni kodutuna. Meil pannakse e-ainete söömise eest vangi, neil on jõululaua vanade eestlaste maiustused. Meil võrreldakse õpetajat parasiidi ja molluskiga, Eestis jagatakse neile elutööpreemiaid! Alati, kui ma Eestile mõtlen, meenuvad mulle need jõledad jaaniõhtud mu oma kodumaalt, kus tehakse rannale õllepurkidest lõke. Eestis on vahvad tasuta laulupeod, kus inimesed nutavad avalikult, meil selle asemel pereteraapia – oma tunnete väljendamise eest tuleb maksta hirmkõrget hinda. Kui ma Eestiss sõidan, võtan kaasa oma looma hinge ja rauga hinge ja naise hinge ja taime hinge ja lapse hinge. Seal neid ei haavata. Kuskil peab olema maapealne paradiis, Eesti peab kusagil olemas olema.

Mis kirjandusžanriga on tegu?

Millisena kujutatakse luuletuses Eestit? Milline on paik, kus asub luulemina?

Eesti	Luulemina asupaik

Arutlege klassis!

Kas luuletus on irooniline või mõtleb autor tõsiselt nii?

Kus võiks luulemina, kes Eestisse ihkab, asuda?

Mis tähendus on tekstis lausel „Kuskil peab olema maapealne paradiis, Eesti peab kusagil olemas olema”?

Kas ideaalseid paiku on olemas? Kui, siis kus? Miks küsitakse tihti: „Kas me sellist Eestit tahtsimegi?” Kes vastutavad selle eest, milliseks kujuneb elu Eestis tulevikus?

Meenuta loetut ja võta kokku!

	Milline on eestlane / Eesti	Teksti(katkendi) üldtoon, meeleolu	Põhiteema
"Eestlased"			
"fs – kes ta on ja kust ta tuleb"			
"Minu inimesed"			
"Rahvaloendaja"			
"Kas Eestis"			
"Väike eesti rääm"			
"Piiririik"			
"Eestisse!"			
"Ivan Orava mälestused"			

Arutlege klassis!

Milliseid stereotüüpseid kirjeldusi märkasid? Milline on nende roll tekstis?
 Mis rolli täidavad stereotüübid meie elus? Kuidas nad meie käitumist mõjutavad?
 Kuidas on loetud tekstid eestlast kujutanud? Milline on valitsev alatoon tekstides?
 Võrdle seda varasemate tekstidega. Millised muutused on toimunud? Kuidas on see
 seotud ühiskondlike muutustega?
 Miks vaatlevad eesti kirjanikud eestlast ja Eestit tihti kriitilise pilguga? Kuidas sellesse suhtud?

Väidelge teemal "Kas kirjanikud peaksid oma maad ja rahvast kujutama positiivses või negatiivses võtmes?"

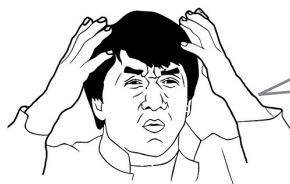
Kalev Kesküla “Sinu haljaste mäekuplite pärast” | Teistmoodi isamaaluule

Millised on luulemina tunded Isamaa vastu? Kas luuletus on irooniline? Põhjenda!

Pane kirja viis kõige huvitavamat põhjust, miks luuletuses Isamaad armastatakse. Millele need viitavad ehk mida need tähendavad?

Põhjus	Millele viitab?
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

Arutlege klassis!

Kuidas saab keegi Isamaad armastada „õitsva tiisikuse pärast / su laastatud kopsudes / tühjaks imetud luudes“?

Mis tingimustel see nii olla võiks? Mida “õitsev tiisikus” siin sümboliseerib? Miks ta just õitsev on?

Milline oli luuletuse ilmumise ajal (1991. aasta) valitsev meelsus? Milline oli inimeste olukord ja ühiskonna üldpilt? Kuidas muutub luuletuse mõistmine, kui asetada see tänapäeva oludest ilmumisaja ühiskondlikku konteksti?

Kuula või loe tabelis märgitud luuletusi. Leia igaühe puhul sarnasusi ja erinevusi Kalev Kesküla isamaaluuletusega. Pööra tähelepanu nii sisule kui vormile!

	Sarnasused	Erinevused
Hando Runneli “Maa tuleb täita lastega”		
Lydia Koidula “Mu isamaa on minu arm”		
Juhan Liivi “Eile nägin ma Eestimaad”		

fs “iidne hansalinn Tallinn” ja Veiko Märka “Palve” | Meie ja nemad

*

iidne hansalinn Tallinn
sihvakad kirikutornid
läikiv munakivitee
korraga tänaval neeger
see on kaugelt näha
tal on kuritegevus veres
mehed paneme asjad paika

iidne hansalinn Tartu
ylikoolilinn
Eesti vaimsuse kants
korraga tänaval pilusilm
see on kaugelt näha
tema ei kuulu siia
mehed paneme asjad paika

iidne hansalinn Hamburg
kõrtsi seinal Paul McCartney
siinse kandi oma poiss
plaadil lauldakse life is life
vuntsidega vanahärra
paneab asjad paika
keri tagasi koju
oma litside ja pättide maale
mu klassiõde Riina
rääkis minuga eesti keelt

Palve

Jumal, kaitse Eestimaad
fašistlikku režiimi!
Anna molli kõigile
kes kalduvad meinstriimi.

Lõhu aknaid juutidel
ja rebi neegrilt patsid.
Tulevik on siin vaid neil
kes neljat põlve natsid!

Peksa, Jumal, armutult
Venemaad ja Hiinat!
Et olümpia peale neil
mõeldagi teeks piina.

Armasta me vihkamist
ja austa meie raevu.
Kingi meile tankipolk
ja palju allveelaevu!

Jumal, kaitse Eestimaad!
Või – parem kaitse ennast.
Muidu pea su mõrvar saab
mõnest Eesti vennast.

Sõnasta luuletuse põhiidee.

Miks on luuletuses Paul McCartney
Hamburgis oma, aga eestlane saadetakse
„oma litside ja pättide maale“ tagasi?

Kas see luuletus paneb rassismile ja natsismile
rohkem tähelepanu pöörama? Miks?

Sõnasta luuletuse põhiidee.

Millise tuntud laulu motiive siin laenatud on?

Mis võiks olla selle laulu teisendamise ajendiks?

Mida sellest luuletusest arvad? Miks?

Kas Eestis on natsism ja rassism probleemiks? Põhjenda ja too näiteid.

Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna juhatuse liige Martin Helme avaldas Tallinna TV saates “Vaba mõtte klubi” arvamust, et Eesti immigratsioonipoliitikas peaks kehtima reegel “kui on must, näita ust”.

Arutelus Rootsi mässude põhjuste teemal avaldas Helme arvamust, et Eesti ei tohi lasta asju kunagi nii kaugele minna “nagu nad on Inglismaal, Prantsusmaal või Rootsis”.

“Meie immigratsioonipoliitikas peaks olema üks lihtne reegel: kui on must, näita ust. Ja kogu lugu, selles mõttes, et me ei lase sellel probleemil üldse tekkida.”

“Ma tahan, et Eesti oleks valge riik,” lisas ta hiljem. “Mis kõige õudsem, meile räägitakse, et meile nad ei tule, sest meil ei maksta neile niimoodi nagu Rootsis makstakse. Mitte nad ei tule, vaid nad saadetakse siia, Brüssel saadab nad siia,” oli ta järgmine väide.

Allikas: Postimees, 29. mai 2013

Mida arvad Martin Helme mõttest? Põhjenda!

Karl Martin Sinijärv: Martin Helmel oli õigus

Postimehe küsitletud rohkem kui neljast tuhandest väarikast eestimaalasest enam kui kaks kolmandikku olid nõus Martin Helme seisukohtadega immigratsiooniküsimustes ning jagasid nimetat isiku suhtumist mustanahalistesse. Kange himu on tõtata ühinema rahvuskaaslaste hordiga, ent enne kui mu uhkusest tulvil rinnast paiskub tõusulainena vallale «Kui on must, näita ust!», tahaksin siiski täpsustada paari asjaolu.

Küllap oleks vastutustundetu kahtlustada tublit patriooti inimeste labases lahterdamises sünnipäraste välistunnuste põhjal. Eesti rahva sees pakitseb tung uskuda, uskuda mida või keda iganes, ja mina näiteks hakkan just nende ridade kirjutamise hetkest alates uskuma, et Martin Helme surematus maksimise tähistab sõna „must” hoopis, ütleme, südametunnistust. Musta südametunnistusega inimestest eemale hoidmise vastu ei tohiks ju tõesti midagi olla. Samuti võiks ukseid pigem sulgeda musta minevikuga tegelaste ees. Kuigi fraas „musta, et mitte öelda KGB minevikuga” osutus pahandustekitusevõimekuse poolest silmapaistvaks juba üle-eelmisel kümnendil. Mustade mõtetega tüüpe võiks vältida, ka musta raha, olgu või kolmandikku sulas. Söögilaud on Eestis kohati kasin, ent komme mustad käed enne lauda istumist puhtaks pesta pole kadunud. Mis sest, et ta pärineb sest kaunist konservatiivsest ajast, mil elushoidvaid töid sageli küünarnukkideni mullas toimetati ning elementaarse hügieeni meeldetuletamine oli ehk asjakohasem kui tänapäeval, mil steriilsevõitu maailmas võiks pigem soovitada nii mõnelgi sõbralikumal bakteril me vatsade monofoonseks kippuvat mikrofloora elavdama siirduda.

Kultuurilise keskkonnaga on sama lugu – steriilsus on igav ja üheülbaline. Seda pentsikumad on hädahüüded ja hirmumana mustade jõudude kohe-kohe saabuva ülemvõimu asjus kenas puhtas vaesevõitu kahvanäolisest riigikeses. Ning olematut ohtu on mugav tõsiselt võtta, saamata ise täpselt arugi, kui tobedalt see sisuliselt välja kukub. Eriti kui piirdume armsa Eestikesega, kus, tõesti, on hoopis teistsugused probleemid. Mitte et vana Euroopa probleemid ei võiks siia jõuda. Aga päris

kindlasti on nad märksa laiemad kui pelgalt nahavärvile taandatavad. Märksa arukam oleks võrrelda kultuuriruumide jõulisust ajalises plaanis, nende põimumisvõimet ja sulandamissuutlikkust. Nii vaadeldes saame luua mingigi ettekujutuse kogu Euroopa Liidus toimunust, toimuvast ja tulevikus toimuda võivast.

Ning kui me tõepoolest tahame arutella immigratsiooni ning kultuuriruumide mõjualade pörkumise üle, siis jääb Eestist väheks, ent Euroopast võib juba piisata. Need on probleemid, mida ei saa lahata ega lahendada Eesti-suuruse riigi jõududega, kui lahenduseks ei peeta just täieliku kultuurilise ja majandusliku autarkia kujundamist, mis tänases maailmas ei tooks kaasa vähegi inimväärset elukeskkonda. Eriti piisavalt raskete rusikate puudumisel. Samuti on selge, et religioossed enesemääratlused on sel teemal kõneldes hoopis laiemat tähendusega kui rahvuslikud või rassilised. Islamiusulisi on Euroopa riikides eraldi võetuna enamasti alla kümne protsendi elanikkonnast – täiesti neelatav vähemus –, ent kui need kogukonnad kokku rehkendada, saame arvestatava ja mitte eriti väikese riigi jagu rahvastikku, mis elab laiali üle subkontinendi ega ilmuta kusagil erilist valmidust kohalikke kombeid omaks võtta. Millist käitumisviisi tõepoolest on pikka aega ka lahkesti võimaldet.

Mängureeglite muutmise aeg on kahtlemata käes, aga neid on seda raskem muuta, mida enam kuuleme madalrassistlike lihtsustusi. Pealegi näitab ajalooline kogemus, et kui hakata seesinaste lihtsustuste suunal tegusid tegema, ühiselust mitmesuguseid teistsuguseid välja arvama, järgnevad vaenatavate sekka kiiresti üha uued ja uued inimkategooriad, kuni lõpuks jääb jälle järele pisike hulk põlevasilmseid õige lipu kandjaid ja õige tõe jüngreid. Kes paraku peaksid siis kõige ise hakkama saama ega saa paraku hakkama mitte millegagi.

Teatav ettevaatus kõige võõra ees on alati olnud ellujäämiseks tarvilik. Ja pealtnäha on nahavärv ju jube hea teistsuguse defineerija. Mõelda, kui rohelised mehikesed tuleksid! Samas võib igaüks korraks silmad kinni panna ja mõelda, mitu käru on talle elu jooksul keeratud valgete inimeste poolt ja mitu teistsugust karva tegelaste poolt. Ajaloo peale võib ka mõelda. Et kui mitu kole kurja mustanahalist maailma mastaabis meelde tuleb? Ja siis võib oma hirmud üle vaadata. Minu arvates on see just see koht, kus tuleb tekitada tugevat tegutsemist loodetavasti üha kiiremini föderaliseeruva Euroopa Liidu suunal, sest kultuuriruumide koledamat sorti kokkupõrke ära- või eemalhoidmine saab üha olulikum olema, ja juba lähitulevikus. Väikeseks võrdluseks riigipiiridega mängimise ohtudest ja nende usaldamise petlikust turvalisusest – kui kahekümne aasta eest tekkinuks N Liidu lagunemisel mingil põhjusel Eesti, Läti ja Leedu vabariikide asemel üks kummaline Balti ühisriik, oluks ses riigis enamusrahvuseks venelased. Koos kõigi sellest täiesti demokraatlikult tulenevate järeldustega.

Seni aga meeldib mulle Eesti riigi põhimõtte vaadata immigratsioonipoliitikas nahavärvist sügavamale, tegelda iga inimesega eraldi ning otsustada individuaalselt, kes, kunas ja kuidas. On selge, et inimeste vahetumine territooriumil on loomuliku elu osa, ning kui laseme inimesi ainult välja minna, aga sisse ei teps, siis oleme peagi taas tagasi sellesama entusiastliku, ent tegutsemisvõimetu salgakese juures, kes teab, mis õige on. Ma eelistan kirjumat, arvukat, nutikamat seltskonda.

Ei maksa me lipult keskmist laidu ära kiskuda.

Allikas: Õpetajate Leht, 7. juuni 2013

Leia tekstist enda jaoks võõrad sõnad ning otsi sõnaraamatust või internetist nende tähendus.

Pealkirjasta Karl Martin Sinijärve arvamuse loo lõigud.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

Mis on loo peamine mõte?

Avalda arvamust!

Mis on natsismi,
rahvosluse ja isamaalisuse
vahe?

Kas multikultuursus
ohustab sinu arvates
rahvuslikkust? Miks?

Kas peaksime oma rahvust
hoidma, armastama,
eelistama ja hindama,
olema rahvuslikud?
Kas teeme seda? Põhjenda
ja too näiteid.

Kuidas patriootlikkus
avalduma peaks? Kuidas
see avalduma ei peaks?

Too näiteid sellest, kuidas
on teistes riikides lood
rahvoslusega.

Kas Eestis võib sinu
hinnangul rahvuslus nii
kaugele minna nagu II
maailmasõja eelsel
Saksamaal? Mida selle
vältimiseks ette võtta?

Arutlege klassis!

Kas Eesti peaks sisserändajatele avatud olema?

(:)kivisildnik “(:)liivlastele järgi” | Kuhu nad läksid?

Vasta küsimustele ning seejärel arutlege vastuste üle klassis.

Kuidas sõnastaksid
luuletuse mõtte?

Kas luuletus on irooniline
või siiras? Põhjenda!

Mida tead liivlaste kohta?

Selgita, miks on luuletusse
valitud just liivlased.

Miks on kirjas, et “õiged
eestlased” järele jõudma ja
mööda minema peavad?

Kas eestlastel on oht välja
surra? Millal? Kuidas?

Milline on Eestimaa sinu
kujutlustes 100, 500,
1000, 10 000 aasta pärast?
Mis on siis saanud
eestlastest, eesti keelest ja
riigist?

Kui palju ja kuidas meie
tegevus seda mõjutab?

Kehastu kirjanikuks!

Kirjuta fakte ja fantaasiat sünteesiv lugu või luuletus, mis

- 1) kirjeldab liivlaste kadumist ning kus tegelasteks on ka eestlased või
- 2) kirjeldab Eestit või eestlasi 200 aasta pärast.

